BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

SGE-UPDATE VOOR DE RADEN

Eerste helft 2026

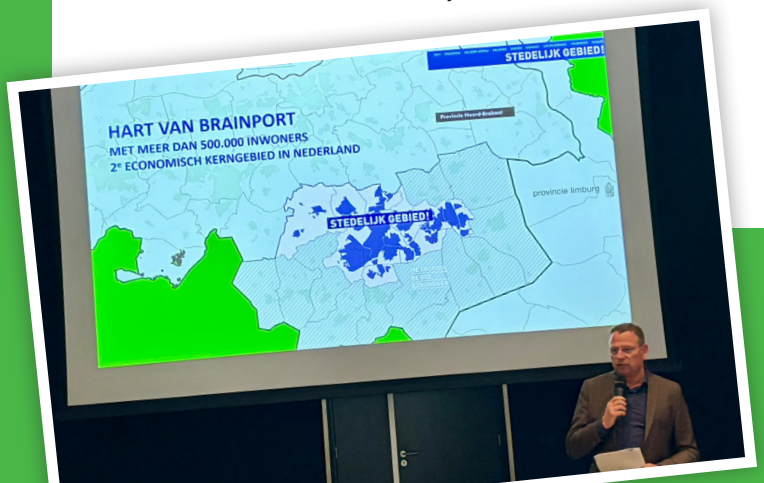
INLEIDING

Om de gemeenteraden inzicht te geven in de voortgang van de activiteiten van de samenwerking in het Stedelijk Gebied Eindhoven, verschijnt ieder half jaar een SGE-update. Hierin staan de belangrijkste actuele resultaten en ontwikkelingen binnen onze samenwerking. Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen in maart hebben we er voor gekozen om dit jaar pas een bericht naar de raden te versturen nadat de portefeuillehoudersoverleggen voor het eerst in de nieuwe samenstelling bijeen zijn gekomen.

ALGEMEEN

Bestuurlijk Platform SGE

U ontvangt deze update vanuit het Bestuurlijk Platform SGE. Dit platform heeft een coördinerende en strategische functie als verbinder en facilitator van onze samenwerking. Namens Eindhoven neemt in deze bestuursperiode Mariëlle Giesbertz deel aan dit platform en namens Helmond is dat Gaby van den Waardenburg. De burgemeesters van de overige zeven gemeenten blijven lid van het Bestuurlijk Platform SGE. Jos van Bree, burgemeester van Geldrop-Mierlo, is voorzitter van het Bestuurlijke Platform.

Nieuwe samenstelling Portefeuillehoudersoverleggen

Op 17 september kwamen de SGE-portefeuillehoudersoverleggen voor het eerst sinds de verkiezingen in de nieuwe samenstelling bij elkaar. Waar de (meerjarige) kaders voor onze samenwerking door de negen gemeenteraden worden bepaald, zijn de portefeuillehouders aan zet om de koers en de prioriteiten per thema uit te zetten. Tijdens deze eerste overleggen zijn de nieuwe voorzitters en vicevoorzitters benoemd; zij zijn intern en extern het eerste bestuurlijke aanspreekpunt. Het totale overzicht van de betrokken portefeuillehouders vindt u op onze website.

De nieuwe bestuursperiode werd gestart met een inspiratiebijeenkomst. Een sfeerverslag vindt u aan het einde van deze update.

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

ECONOMIE EN WONEN

Uitgangspuntenkader EU-Arbeidsmigranten SGE

Eind 2022 hebben raadsleden opgeroepen om een proces te starten om te komen tot niet vrijblijvende afspraken over het huisvesten van arbeidsmigranten. Inmiddels is gebleken dat de opgave rond Arbeidsmigranten breder is dan alleen de huisvesting van deze inwoners en werknemers in onze regio. Daarom werken de thema's Wonen en Economie, samen met collega's in onder andere het Sociaal Domein, aan een Uitgangspuntenkader EU-arbeidsmigranten SGE. We verwachten dat de colleges eind 2026 kunnen besluiten over het Uitgangspuntenkader. De raden worden geïnformeerd met een Raadsinformatiebrief.

ECONOMIE

Marko van Daalen, voorzitter

Ron Dillen, vicevoorzitter

ROW

Afgelopen jaar is het Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties geëvalueerd. Uit deze evaluatie bleek dat het ROW in de huidige vorm geen toegevoegde waarde heeft, terwijl de opgave rond werklocaties juist groeit in urgentie en complexiteit. Tegelijkertijd zijn financiële middelen voor werklocaties schaars. Daarom is besloten om het 'loket' van het ROW te sluiten voor nieuwe aanvragen. In overleg met de provincie wordt op dit moment gekeken hoe de beschikbare middelen zo effectief mogelijk ingezet kunnen worden voor het toekomstbestendig maken van onze bedrijventerreinen.

Samenwerking bedrijventerrein Brainport Oost

In januari hebben we u via een brief geïnformeerd over ons voornemen om als SGE-gemeenten een Samenwerkingsovereenkomst te sluiten m.b.t. het Regionaal Bedrijventerrein Brainport Oost. Zo wilden we het risico voor de Peelgemeenten beperken. Inmiddels hebben de Peelgemeenten aangegeven dat de grondexploitatie niet voldoet aan de kaders die de gemeenteraden hebben gesteld. Omdat de Peelgemeenten nog geen GR hebben opgericht, ligt het proces rond de samenwerkingsovereenkomst binnen het SGE stil.

Vastgoedmonitor

Jaarlijks laat het Portefeuillehoudersoverleg Economie een Vastgoedmonitor opstellen. Deze monitor geeft een beeld van de ontwikkelingen op de kantoren-, logistieke en bedrijfsruimtemarkten. Dat is extra belangrijk gezien de uitdagingen voor nieuwe locaties vanwege netcongestie schaarste aan ruimte en schaarste op de arbeidsmarkt. Op basis van de vastgoedmonitor kunnen de gemeenten in het stedelijk gebied hun ruimtelijk-economisch beleid bepalen. De vastgoedmonitor is terug te vinden op onze website.

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

WONEN

Uniformeren prestatieafspraken thema duurzaamheid

Iedere gemeente maakt jaarlijks afspraken met de woningcorporaties en huurdersorganisaties die op haar grondgebied actief zijn. Dat proces vraagt veel inspanning van betrokken organisaties. Het Portefeuillehoudersoverleg Wonen heeft daarom opdracht gegeven om te onderzoeken hoe we dit gezamenlijk efficiënter en effectiever kunnen oppakken. Tegelijkertijd werd er vanuit het thema Duurzaamheid gezocht naar manieren om hierover betere afspraken te maken met corporaties. De vorderingen zijn veelbelovend; als dit slaagt vormt dat een opmaat naar andere thema's binnen de prestatieafspraken.

Joep van de Ven, voorzitter

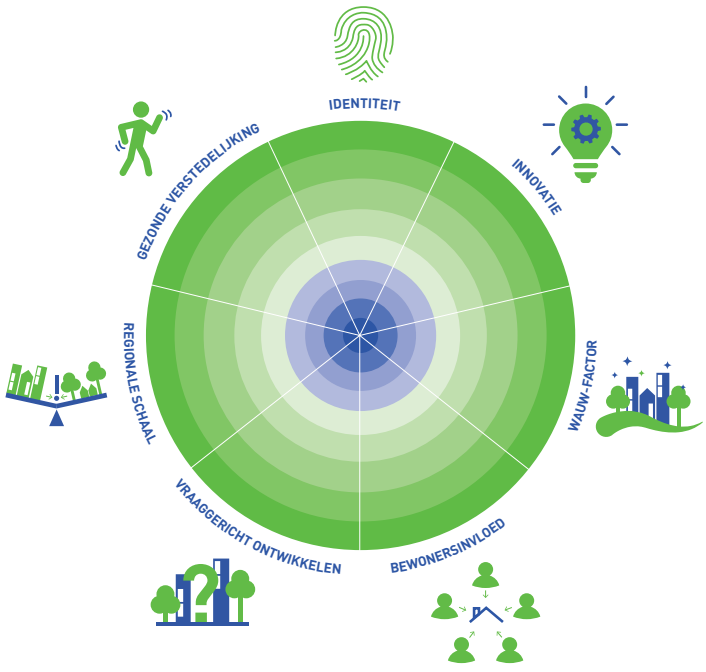
Fiona Bijl, vicevoorzitter

Afscheid van Coördinatieteam Wonen

Het versnellen van de woningbouw staat overal hoog op de prioriteitenlijst. Dat betekent ook dat we kritisch moeten kijken naar onze eigen processen. Eén van die processen is regionale afstemming van grote woningbouwplannen. De negen gemeenteraden in het stedelijk gebied hebben het Afsprakenkader Wonen vastgesteld, waarin de Brainport Principes zijn vastgelegd. Woningbouwplannen moeten hieraan voldoen. Dit werd voor grote plannen regionaal getoetst door het Coördinatieteam Wonen. Voor binnenstedelijke plannen is regionale afstemming formeel nu niet meer nodig. Afspraak is wel dat de toetsing aan de Brainport Principes voortaan door de eigen gemeente gebeurt. We nemen daarmee afscheid van het Coördinatieteam Wonen. Voor plannen buiten onze woonkernen is regionale afstemming wel verplicht. Deze toetsing gaat plaatsvinden door het Adviesteam Ruimte (zie bij thema Ruimte).

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE
STEDELIJK GEBIED!

AMBITIEROOS 7 BRAINPORT PRINCIPES

Samenwerking in het STEDELIJK GEBIED!

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

Schaarsteonderzoek

In veel gemeenteraden in het stedelijk gebied leven zorgen over de beschikbaarheid van woonruimte voor (eigen) inwoners. De Huisvestingswet biedt, onder strikte voorwaarden, ruimte om inwoners voorrang te verlenen bij sociale huur en/of betaalbare nieuwbouw koop. Eén van de voorwaarden is dat schaarste moet worden aangetoond. De portefeuillehouders Wonen hebben opdracht gegeven voor een schaarsteonderzoek en een effectenanalyse van de gevolgen van lokale voorrang op slaagkansen, verhuisbewegingen en doorstroming. De portefeuillehouders verwachten in november de definitieve resultaten uit het onderzoek op te kunnen leveren

Beter benutten bestaande woningvoorraad

Sinds 2025 werken we actief samen rondom het 'beter benutten van de bestaande woningvoorraad'. De focus ligt op optoppen en samenwoonvormen (zoals hospitaverhuur). In de eerste helft van 2026 is via een ambtelijke werksessie gezocht naar 'optop potentie' in iedere gemeente. De afspraak die in het portefeuillehoudersoverleg van april is gemaakt, is dat optop initiatieven die zich voordoen voortvarend worden opgepakt. Daarnaast hebben de SGE-gemeenten die nog geen contract hadden met Hospi Housing zich ook aangesloten, om met deze samenwerking meer woonruimte te creëren voor woningzoekenden en inwoners te ondersteunen die tijdelijk een kamer willen verhuren. In april is hierovere een gezamenlijk persbericht uitgegaan.

Jelle de Jong, voorzitter

Floris Schoots, vicevoorzitter

VOORZIENINGEN

Programmaplan Voorzieningen SGE 2026-2029 vastgesteld

Op basis van het onderzoek naar het Voorzieningenniveau binnen het SGE heeft het Portefeuillehoudersoverleg Voorzieningen in februari een Programmaplan Voorzieningen vastgesteld voor de komende jaren. Het programmaplan van SGE is uiteraard afgestemd op het MRE-traject ten aanzien van Voorzieningen. Het programmaplan bevat vier inhoudelijke ontwikkellijnen en is terug te vinden op onze website.

Omgaan met opkomende sporten

Regelmatig krijgen gemeenten te maken met vragen van nieuwe (koepel)organisaties van sporten. Denk bijvoorbeeld aan opkomende sporten als padel of cricket afgelopen jaren. Deze organisaties vragen vaak om ruimte en kloppen soms ook bij meerdere gemeenten aan. Daarom hebben de portefeuillehouders gezamenlijk een 'handelingskader' vastgesteld met daarbij een besliswijzer, standaard locatiescan en een checklist voor multifunctionaliteit en dubbelgebruik.

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

Paul van Liempd, voorzitter

Gaby van den Waardenburg, vicevoorzitter

RUIMTE

Adviesteam Ruimte

Per 1 oktober 2026 start het SGE met het adviesteam Ruimte en stopt het Coördinatieteam Wonen (zie bij thema Wonen). Het adviesteam Ruimte is een onafhankelijk en multidisciplinair samengesteld adviesteam dat adviseert over ruimtelijke ontwikkelingen waarvoor op grond van de provinciale Omgevingsverordening regionale afstemming is vereist of waarvoor gelet op de aard, omvang of impact een regionale afweging wenselijk is. Het adviesteam beoordeelt initiatieven vanuit een regionaal perspectief en brengt hierover een advies uit aan het portefeuillehoudersoverleg Ruimte van het SGE. De portefeuillehouders Ruimte hebben hierover de gemeenteraden in september per RIB geïnformeerd.

Groenblauwe structuren

De portefeuillehouders Ruimte hebben vorig jaar opdracht gegeven om de (maatschappelijke) meerwaarde van groenblauwe structuren in kaart te brengen en uit te zoeken hoe de we de kansen die er liggen beter kunnen verzilveren. Na het in kaart brengen van de kansrijke projecten en ambities (fase 1) is nu het Instrumentarium (fase 2 opgeleverd). De portefeuillehouders hebben opdracht gegeven om voordat getart wordt met het opstellen van een Uitvoeringsagenda (fase 3), eerst afstemming te zoeken met de trajecten die inmiddels zijn opgestart bij provincie en MRE ten aanzien van groenblauwe structuren. Zo worden dubbel en onnodig werk voorkomen. Het SGE moet zich daarbij richten op waar de kracht van onze samenwerking ligt: concrete ideeën en casussen en een werkwijze die als voorbeeld kan dienen voor de toekomst.

Zoektocht naar ruimte

Steeds vaker komen er vragen op de SGE-tafel om te zoeken naar ruimte. Ruimte voor een Indiaas cultureel centrum, een regionaal gronddepot of Skaeve Huse zijn daar voorbeelden van. Om dit soort zoektochten in goede banen te leiden hebben de portefeuillehouders Ruimte een 'leidraad zoekopdrachten locaties' vastgesteld als eerste stap op weg naar een meer strategische en integrale aanpak voor dit soort ruimtelijke opgaven.

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

SFEERVERSLAG SGE-INSPIRATIEBIJEENKOMST

Op woensdag 16 september trapten de bestuurders en ambtenaren van het Stedelijk Gebied Eindhoven gezamenlijk de nieuwe bestuursperiode af met een inspiratiebijeenkomst. 'Ontmoeten' stond daarbij centraal: nu en in de toekomst.

Jos van Bree, burgemeester van gemeente Geldrop-Mierlo en voorzitter bestuurlijk platform SGE, trapte af met een introductie over de regionale samenwerking binnen het SGE en ons motto: "Met 9 gemeenten samenwerken als ware we 1 gemeente."
Met als doel: gezamenlijke slagkracht voor vraagstukken die een gemeente alleen niet kan oplossen.

Een van de vragen die ons bezighoudt: hoe zorgen we ervoor dat inwoners elkaar blijven ontmoeten? Het antwoord op die vraag raakt alle thema's waarop we samenwerken.

Dat vormde het bruggetje naar gedragswetenschapper Thimon De Jong. Met inspirerende voorbeelden, prikkelende inzichten en korte opdrachten nam hij ons mee naar ontmoeten in de toekomst, maar niet zonder eerst terug te kijken. Zijn vier strategische take-aways:

- Maak ruimte voor rouw om het verleden en gebruik nostalgie als praktische les voor het heden
- Faciliteer ontmoeting in de bebouwde omgeving. Ontmoeting is niet alleen prettig, maar ook een vorm van preventieve zorg
- Maak van nieuwkomers buren, bijvoorbeeld via een buddyprogramma of een welkomstceremonie
- Een steeds digitalere samenleving zorgt juist voor meer behoefte aan fysieke ontmoeting, digitale etiquette en... de kletskassa

De moraal van het verhaal?
Fysieke ontmoetingsplekken zijn het cement van onze samenleving en de ultieme tegenhanger van de digitale bubbel.

En tot slot nog een tip die we morgen al kunnen toepassen: tijdens de pauze van een vergadering of naborrel van een bijeenkomst is het de eerste vijf minuten verboden om op je telefoon te kijken. Grote kans dat je een gesprek aanknoopt, nieuwe mensen ontmoet en die telefoon vanzelf vergeet!

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

VRAGEN?

Heeft u vragen en/of opmerkingen n.a.v. dit kwartaalbericht? Neemt u dan contact op met uw vertegenwoordiger in het Bestuurlijk Platform of uw vertegenwoordiging in één of meerdere SGE Portefeuillehoudersoverleggen (Economie, Wonen, Voorzieningen & Evenementen en Ruimte).

OVER HET STEDELIJK GEBIED EINDHOVEN (SGE)

Het stedelijk gebied is het hart van Brainport. De negen gemeenten Best, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Helmond, Nuenen, Oirschot, Son en Breugel, Veldhoven en Waalre vormen samen het Stedelijk Gebied Eindhoven. Deze gemeenten werken samen op het gebied van Economie, Wonen, Voorzieningen en Ruimte. Daarbij zijn gezamenlijke woningbouwprogrammering, het versterken van bestaande bedrijventerreinen, het ontwikkelen van een samenhangend, kwalitatief hoogstaand voorzieningenpakket en het gezamenlijk afwegen van ruimtelijke keuzes en consequenties enkele in het oog springende taakgebieden.

Voorzitter: Jos van Bree

www.stedelijkgebiedeindhoven.nl

Samenwerking *in het* STEDELIJK GEBIED!